

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Έτος Ε'

Ιανουάριος — Μάρτιος 1974

Φύλλον 18ον

'Από τὸν ἀγῶνα τοῦ '21

ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ότε δη Δράμαλης μὲ τρομακτικὴν δύναμιν εἶχε φθάσει, τὴν 10ην Ιουλίου τοῦ 1822, εἰς τὸ Ἀργος, δὲ Ἀρχηγὸς Θ. Κολοκοτρώνης «έδεικνυεν ἄκραν ἀφοβίαν» καὶ δι'ύποσχέσεων καιάπειλῶν προσεπάθει νὰ προλάβῃ τὴν κάμψιν τοῦ φρονήματος καὶ νὰ κινήσῃ δυναμικὴν ἀντίστασιν. Ἐκρίθη δὲ θετικὴν προσφοράν εἰς τὴν προώθησιν τοῦ ὑπὲρ Ἐλευθερίας ἀγῶνος θὰ ἀπετέλει ἡ κατάληψις τῆς Ἀκροπόλεως τοῦ Ἀργους, πρὸς δημιουργίαν ἀντιπερισπασμοῦ καὶ ἡ δημιουργία ἀμυντικῆς γραμμῆς εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Μύλων. Πράγματι «εἰς κατάληψιν ἐστάλησαν δὲ Μπαρμπιτσιώτης, δὲ Κατσάκος, δὲ Ἀν. Κουμουστιώτης καὶ δὲ Ζαχαρόπουλος μετὰ 200 στρατιωτῶν». Ἀντιμετωπίζοντες μὲ γενναῖον φρόνημα τὴν ιερότητα τοῦ ἀγῶνος εἰσέρχονται μετ' δλίγον εἰς αὐτὸ δ. Δ. Ὑψηλάντης, οἱ Μαυρομιχαλαῖοι, Γεώργιος καὶ Ἰωάννης, καὶ δ. Π. Κολοκοτρώνης, ἀνελθόντες εἰς 700.

Ο Δράμαλης προτείνει εἰς τοὺς ἐγκλείστους νὰ προσκυνήσουν, ἀλλ' οἱ

ἀσκητικοὶ ἀγωνισταὶ ἀρνοῦνται καὶ ἡ πολιορκία ἀρχίζει, φοβερὰ καὶ συνεχῆς, πλὴν δμως δ ἀντιπερισπασμὸς ἐπιτυγχάνει, διότι δη Δράμαλης, μὲ σοβαρότητα σκέψεως, δὲν ἀποφασίζει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Πελοποννήσου.

Ἄλλ' η ἔλλειψις τοῦ ὄντος καθιστᾶ προβληματικὴν τὴν παραμονὴν τῶν πολιορκουμένων. Κατόπιν τούτου διδεται ἡ ἐντολὴ εἰς τὸν Πλαπούταν καὶ ἄλλους ἀρχηγούς «καὶ ἀνοίξουνε δρόμοι στὸ Κάστρο», ὅπερ καὶ γίνεται. Ἔνισχύεται προχείρως ἡ φρουρά μὲ τὰ ἀπαραιτητα καὶ ἀποχωροῦν δὲ Ὑψηλάντης, δ. Γ. Μαυρομιχάλης καὶ δ. Π. Κολοκοτρώνης. Παραμένουν 250, λαβόντες ὑπόσχεσιν «ὅτι θέλουν ἔλθει νὰ τοὺς βγάλουν καὶ δὲν θὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ χαθοῦν».

Θά γίνουν πολλαὶ ἀπόπειραι ἀπελευθερώσεως τούτων, δταν θὰ σωθῇ τελείως τὸ ὄντο, καὶ μόνον ἡ ἀκαμπτος θέλησις τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη θὰ ἐπιτύχῃ ταύτην. Θὰ ἔξελθουν πάντες σῶοι, πλὴν

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
«ΤΟ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ»

Έκδίδεται από τὸν Σύλλογον
'Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος

"Εδρα :
Αθήναι, Φειδίου 6 — Τηλ. 629.216

Διὰ τὴν σύνταξιν :
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΟΣ
Καθηγητής Φιλολογίας
Γρ. Κυδωνιών 12, Κάτω Πατήσια

ένός, Λιναρδάκου ἀπὸ τὴν Βαμβακοῦ, ὁ ὅποιος εἶχε χάσει τὸ φῶς του «γιατὶ τὸ μπαρούτι ἄναψε, τοῦ ἔκαψε τὸ πρόσωπο καὶ τοῦ ἔβγαλε τὰ μάτια. Ἀκόμη ἔγινε μέσα εἰς τὸ φρούριον καὶ τοῦτο. Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὅποιαν οἱ ἄνθρωποι ἐκοιμῶντο εἰς τὸν ίσκιον, διότι τίς νύκτες ἔμεναν ἄγρυπνοι, ἐπεσε μία πέτρα ἀπὸ τὸ τεῖχος τοῦ φρουρίου ἡ ὅποια ἔζουπησε τὴν κεφαλὴν ἐνός ἄλλου στρατιώτου ἀπὸ τὸ χωρίον Κουμουστά τῆς Σπάρτης. Οἱ "Ελληνες, ἐπειδὴ ἔσωσαν τὸ νερόν, ἐμοίραζαν τὴν λάσπην τῆς στέρνας, τὴν ὅποιαν ἔβαλλαν εἰς τὰ μανδήλια καὶ εἰς τὰ ταγάρια των, ἐπειτα τὴν ἐκρέμαγαν καὶ ἐστάλαζε, καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ νερὸν ἔβρεχαν τὴν γλώσσαν των. Ἐπειδὴ δὲ δοι δὲν εἶχαν ἀγγεῖα νὰ βάλουν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν λάσπην διὰ νὰ σταλάζῃ τὸ νερόν, δι Κουμουστιώτης, τὸν ὅποιον ἀνωτέρω ἀνέφερα, καὶ ἄλλοι πολλοί, διοι καθένας εὑρίσκε τόπον εἰς τὸ τεῖχος, ἔβαλλαν ξύλον, καὶ φέρει, παλούκι, ἥ καὶ ἄλλο τι διὰ νὰ κρεμοῦν τὴν λάσπην καὶ αὐτοὶ ἐπειτα ἔξαπλωνοντο ἀπὸ κάτω, ἀνοιγαν τὸ στόμα των διὰ νὰ σταλάζῃ μέσα εἰς αὐτὸ τὸ νερὸν τῆς λάσπης καὶ νὰ δοσίζῃ τὴν διψασμένην καρδίαν των. Ο Κουμουστιώτης λοιπὸν ἔχων ἔνα κομμάτι ξύλον στρογγυλὸν ωσὰν ραβδί, τὸ ἔβαλεν ἐπάνω

εἰς τὸ τεῖχος, ἐπλάκωσε τὸ ξύλον μὲ μίαν πλάκαν, ἐπειτα ἐκρέμασεν ἀπὸ αὐτὸ τὸ ταγάρι, καὶ αὐτὸς ἐξ απλώθη ἀπὸ κάτω καὶ ἔπινε τὸ νερόν, τὸ ὅποιον ἔσταζεν εἰς τὸ στόμα του. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐφύσηξεν ἀνεμος δυνατός, ὃ ὅποιος ἐκούνησε τὸ ταγάρι πολύ, ἔσπεισε τὴν πλάκαν, ἥ ὅποια ἀμέσως ἐπεσε καὶ τοῦ ἔζουπησεν, ὡς εἶπομεν, τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπέθανεν.

Δὲν ηύτυχησε νὰ ἴδη τὴν καταστροφὴν τοῦ Δράμαλη (26ην Ιουλίου 1822) καὶ τὴν χώραν ἐλευθέραν, ἐπειτα ἀπὸ ἕνα ἀγῶνα αἴματος καὶ θυσίας, ὃ ἄγνωστος αὐτὸς στρατιώτης, πρὸς τιμὴν τοῦ ὅποιου γράφονται αἱ γραμμαὶ αὗται δῶς δοφλημα δίκαιον.

(Πληροφορίαι ἡντλήθησαν ἀπὸ τὴν Ιστορίαν τῆς "Ἐπαναστάσεως τοῦ Κοκκινοῦ, τοῦ Τρικούπη καὶ τὰ 'Απομνημονεύματα τοῦ Φωτάκου).

Θεόδωρος Σ. Κατσουλάκος

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἑ.ἔ., ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 9.30 μ.μ., συνεκλήθη εἰς τὸ ἐν Αθήναις γραφεῖον τοῦ δικηγόρου κ. Παναγ. Κομνηνοῦ Γενικῆ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου "Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος. Σκοπὸς αὐτῆς ἦτο ἡ διεξαγωγὴ ἀρχαιρεσιῶν πρὸς ἀνάδειξιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς "Εξελεγκτικῆς "Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου. Τοῦτο ἐγένετο διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐψήφισαν ἀπαντες οἱ παριστάμενοι, 21 τὸν ἀριθμόν. Τὸ οὕτω ἀναδειχθὲν 7μελές Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἔχει τὴν ἔξης σύνθεσιν: κ. Λεύτερης Λάσκαρης, πρόεδρος κ. Παναγ. Κομνηνός, γραμματεὺς κ. Παναγ. Χριστόπουλος, α' ἀντιπρόεδρ. δ. "Ελπινίκη Καρκαμπάση, β' ἀντιπρόεδρ. κ. Παναγ. Παναγιωτουνάκος, ταμίας

Μοναξιές

Δεκέμβρης... Τὸ ἔροβόρι ἔξω λυστομανῆ στὰ δέντρα, παγώνοντας τὸ κάθε τί. Ἡ θεία - Νίκαια τ' ἀπόβραδο μονάχη της στὸ τζάκι ἀνασκαλεύει τὴν μισοσβησμένη φωτιά μ' ἔνα ἔροξυλο. Πλησιάζει τοῦ Χριστοῦ κι' αὐτὴ μόνη κι' ἔρμη μέσα στὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ περνᾶ τὶς μέρες της.

Τὶς κρύες αὐτὲς χειμωνιάτικες νύχτες, ἡ μοναξιά της γίνεται ἀκόμα πιὸ μελαγχολική. Βυθισμένη μέσα στὶς σκέψεις της, θυμάται τὶς παληὲς καλὲς μέρες στ' ἀρχοντικό της... τότε ποὺ ἦταν μαζεμένη δλη ἡ φαμίλια της, ὁ ἄντρας της, τὰ παιδιά της...

Θυμάται τότε, πρὶν εἶκοσι χρόνια, ποὺ ἄκουσε τὸν Ἀντρέα τὸν Ταχυδρόμο

δ. Ἐλένη Ἀνδρεάκου, μέλος
κ. Θεόδωρος Κατσουλάκος, μέλος

Τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου είναι οἱ ἔξης: Δημήτρ. Σολωμός, Ἐλένη Κομνηνοῦ καὶ Ἀφροδίτη Σκουριώτη.

Διὰ τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ἐξελέγη καὶ τριμελῆς Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ.κ. Χαριλάου Κυριακáκου, Γεωργίου Σολωμοῦ καὶ Ἀναστασίου Φραγκῆ.

Ως γνωστόν, κατὰ τὸ ἅρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ, σκοπὸς τοῦ Συλλόγου είναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἐξύψωσις τῶν μελῶν, ἡ περαιτέρω σύσφιξις τῶν μεταξὺ των δεσμῶν, τοὺς ὅποιους ἐδημιούργησεν ἡ κοινὴ καταγωγὴ καὶ κοινὴ παιδεία, ἡ παρότρυνσις πρὸς διατήρησιν, καλλιέργειαν καὶ προαγωγὴν ἕτι στενωτέρων δεσμῶν μὲ τὴν Πατρών Γῆν καὶ ἡ ἐντονωτέρα ἔκφρασις τοῦ ἐνδιαφέροντος δι' αὐτήν καὶ πρὸς αὐτήν.

*Ελπινή Β. Καρκαμπάση

νὰ χτυπᾷ τὴν πόρτα τῆς καὶ κατέβηκε νὰ πάρῃ τὸ γράμμα...

Θυμάται τὴν ταραχή του μόλις τὸν ἀντίκρυσε ἀγνάντια, πρόσωπο μὲ πρόσωπο καὶ τὴν βιασύνη ποὺ τῆς ἔδωσε τὸ γράμμα κι' ἔφυγε τρέχοντας...

Θυμάται τὴν ἔκπληξι... ὅταν τῆς διάβασε ἡ θεία Γαρούφω —δὲν ἥξερε γράμματα—... πέθανε... ὁ πατέρας μάνα...

"Εμεινε μόνη. Τὰ παιδιά της σπούδασαν κι' ἔφυγαν μακρύν στὶς πόλεις... Τὴν πῆραν πολλὲς φορὲς κοντά τους, στὰ μέρη ποὺ ἔμεναν, μά αὐτὴ πεθύμαγε, ἥθελε νὰ γυρίσῃ στὸ κονάκι της.

Νοσταλγοῦσε νὰ βγῆ στὸ χαγιάτι της, ν' ἀγναντέψῃ κάτω τὸ κάμπο καὶ τὴ ρεματιά μὲ τὶς γυμνὲς λεῦκες. "Ηθελε νὰ δῇ τοὺς κήπους της, τὶς γιδούλες της, τὰ χτήματά της, τὴν ἐκκλησιά τοῦ "ΑιΓιώργη ποὺ ἄναβε τὰ καντήλια... δλα ἐκεῖνα ποὺ τὴν ἔδεναν μὲ τὴν ἀνάμνησι τοῦ γέρου της ποὺ ἔζησε μαζύ του τόσα χρόνια..." Ήθελε νὰ κάτση κοντά στὸ τζάκι, στὸ χειμωνιάτικο, δῶν ἀνάθρεψε καὶ ζέστανε τὰ παιδιά της καὶ τ'

ἀγγόνια της.

"Ετσι καὶ φέτος πέρασαν οἱ χειμωνιάτικες μέρες... μόνες, κρύες καὶ θλιμένες... Κύτταζε τὴ φωτιά ποὺ μὲ τὶς κόκκινες γλώσσες της χάιδενε τὰ ἔσλα. Πέρσι τοῦ Χριστοῦ ἦταν τὸ 'γγόνι της κι' ἡ μοναξιά της διαλύθηκε σάν τὴν ὄμιζλη. Ἡ χαρά της είχε ἀλλάξει δλη τὴν δψι τοῦ σπιτιοῦ. "Ολες τὶς δουλειές τὶς ἔκανε μὲ περισσότερο κέφι.

Ξαφνικά τὸ τρίξιμο ἐνός κούτσουρου ποὺ κατακάθησε θρυμματισμένο σὲ μικρὰ καρβουνάκια καὶ μερικὲς σπίθες ποὺ πετάχθηκαν τῆς ἔκοψαν τὶς θύμησες. Τὸ παρόν ξαναγύρισε σκληρό καὶ κρύο. Ἡ ἐρημιά τῆς στιγμῆς ἄπλωσε τὰ πέπλα της φέρνοντας ἔνα ἀπόκοσμο

ρίγος στό κορμί της. Σταυροκοπήθηκε. .

'Ανήμερα τοῦ Χριστοῦ! ! Στὸ ἀπαλὸ καὶ γλυκὸ χτύπημα τῆς καμπάνας τοῦ "Αἱ - Γιώργη σηκώθηκε κι' ἄναψε τὸ καντῆλι τῆς Παναγίας, ποὺ εἶναι ψηλὰ στὴ γωνιὰ στὸ χειμωνιάτικο. Τὸ ἀπαλὸ φῶς του χάιδεψε τὸ ρυτιδιασμένο πρόσωπό της. . . ἔκανε δυό - τρεῖς μετάνοιες κι' ἔνας βαθὺς στεναγμός ἔφυγε ἀπὸ μέσα της.

Ντύθηκε μέσα στὸ χλωμὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ. 'Αναψε τὸ φανάρι της καὶ κίνησε γιὰ τὴν ἐκκλησία. Τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ ἔπεφτε πάνω στὶς βρεγμένες πέτρες τοῦ καλντεριμιοῦ ποὺ τὶς ἔκανε νὰ γυαλίζουν. Κατὰ τὸ ἀπάνω μέρος τοῦ χωριοῦ τρεμάμενες φωτίτσες κινόντουσαν πρὸς τὰ κάτω. 'Ηταν οἱ συγχωριανοί της ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὸν πάνω μαχαλά, γιὰ νὰ λειτουργήθοινε.

'Η νύχτα ἦταν σκοτεινή κι' δι μολυβένιος οὐρανὸς εἶχε ἔνα ἄνοιγμα κατὰ τὸ βορριᾶ ποὺ φαίνονταν μερικὰ ἀστέρια. Σιγά - σιγά βαδίζοντας ἔφτασε στὸ προαύλιο τοῦ "Αἱ - Γιώργη, σήκωσε τὸ φανάρι της νὰ δῆ τὸ σκαλοπάτι καὶ μπῆκε μέσα. Πλησίασε τὴν εἰκόνα τοῦ 'Αγίου, ἄναψε τὸ κεράκι της καὶ προσκύνησε. Παραμέρισε κατὰ τὸ πίσω μέρος τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ χάθηκε στὰ σκοτεινά.

Τὸ πρόσωπό της μόλις ποὺ φαινόταν στὸ ήμιφως.

Τὸ βλέμμα της πλανιόταν ἐκεῖ κατὰ τὸ ιερό. . . κι' ἡ σκέψη ποιὸς ξέρει ποῦ ἦταν. Μιὰ γαλήνη εἶχεν ἀπλωθῆ. . .

'Ο γερο - Χρῖστος στὸ στασίδι του ψέλνει μουρμουριστὰ τὰ πρωινὰ τροπάρια. 'Η φωνὴ τοῦ Παπα - Βαγγέλη ἀκούγεται σιγανά μέσ' ἀπὸ τὸ ιερό. Σκυμμένος πάνω στὴν "Αγια Τράπεζα λέγει τὶς εὐχὲς καὶ τὶς παρακλήσεις. Τὸ θυμιατὸ καίει δίπλα του. Μυρωδιά λιβανιοῦ ἀπλώνεται σ' ὅλη τὴν ἐκκλησιά 'Η ἐκκλησιὰ γεμίζει. . .

«Μετὰ φόβου Θεοῦ. . . πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε. . .» λέγει ὁ Παπα - Βαγγέλης μὲ τὴν γλυκιὰ τρεμάμενη φωνὴ του, σηκώνοντας τὸ δισκοπότηρο ψηλά. . . "Ολοι σπεύδουν νὰ μεταλάβουν. . . καὶ νὰ πάρουν ἀντίδωρο. . .

Σκυφτὴ ἡ θειά - Νίκαινα μεταλαμβάνει, παίρνει ἀντίδωρο. . . ἀπομακρύνεται, κάνει τὸν σταυρὸ της καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. . . "Εχει πιὰ ξημερώσει. . .

Μακριὰ ἀκούγεται ἔνας κόκκορας. . . 'Εκείνη κρατώντας τὸ φανάρι της κινοῦγιὰ τὸ κονάκι της, νὰ περάσῃ μόνη της τὴν "Αγια μέρα. . .

Νικόλαος Χαρ. Καπετανάκος

«Ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ χωριοῦ μου»

ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

Π ΑΡ Φ Ι Μ Ι Α !

- 'Ο ἄνθρωπος ἀπὸ τὴ μοναξιὰ δὲ χάνεται, παρὰ ἀπὸ τὴ παραθάρια
- Τὸ σπίτι ποὺ σὲ γέννησε, ποτὲ μὴ πῆς καλύβι

Η ΦΑΡΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Υπό Δημ. Κατσαφάνα, Καθηγητού

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καθ' ἡμᾶς ἡ πλάνη περὶ Ταλετοῦ, καὶ ἔπομένως καὶ περὶ Εὐόρα, ὀφείλεται εἰς τὴν μονομερῆ, λογικήν μόνον, ἐρμηνείαν τῆς φράσεως τοῦ Παυσανίου: «Ταλετὸν ὑπὲρ Βρυσεῶν ἀνέχει». Πρέπει ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ νῦν λάβωμεν ὅπ' ὅψιν καὶ τὴν ὑπόθεσιν, διὰ τὸ Παυσανίας εἶδε τὸν Ταλετὸν ἀπὸ τὴν Σπάρτην, καὶ τὰ ἴδια τὰ πράγματα, ἥτοι διὰ τὴν ὑψηλότερα κορυφή, ὃπου ἡ κοινῶς παραδεδεγμένη ὡς Ταλετὸν, λόγῳ τοῦ ὑψους τῆς καὶ λόγῳ τῆς μικρᾶς ἀποστάσεως τῶν προβούνων τῶν ὑψομένων ἀμέσως ἄνωθεν τῶν Βρυσεῶν (νῦν Καταγιάννης) ἀπὸ τοῦ ἐν Σπάρτῃ ίσταμένου παρατηρητοῦ, φαίνεται ὑψομένη ὑπερθεν σχεδὸν τῶν Βρυσεῶν, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἀπέχει αὐτῇ τούτων τούλαχιστον (10) δέκα χιλιόμετρα. Συντρέχουν, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐδῶ δοι έκεινοι οἱ λόγοι διὰ τὴν ὑποεκτίμησιν τῶν ἀποστάσεων.

Ορθῶς λοιπὸν ὁ Παυσανίας γράφει «Ταλετὸν ὑπὲρ Βρυσεῶν ἀνέχει», μόνον διὰ χρειάζεται ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ νὰ ληφθοῦν ὅπ' ὅψιν ψυχολογικοὶ - ὅπτικοὶ παράγοντες ἐν ἀναφορᾷ πρὸς στοιχεῖα τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Οὕτω ὁ Εὐόρας τοῦ Παυσανίου δέον νὰ ἀναζητηθῇ νοτιώτερον, ἀφοῦ οὗτος δὲν εὑρίσκεται εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ταλετοῦ. Ἐξ ἄλλου τὸ Πλατυβούνι μόνον δὲν ἔχειτι τὸ ἴδιαιτερον τῶν ἄλλων προβούνων. Τὴν αὐτὴν δυνατότητα θέας καὶ δὴ εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν παρέχουν καὶ οἱ συνεχόμενοι πρὸς νότον πρόβοντοι ἔως τῶν Ἀνωγείων, εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὡστε νὰ δικαιολογήται τὸ τοπωνύμιον Εὐόρας. Ἐπειτα ἐκτὸς τοῦ

ὅτι τοῦτο είναι δισπρόσιτον καὶ οὖδεμία ὁδὸς ἄγει ἐπὶ τῆς κορυφῆς, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς διὰ τὴν χαρακτηριστικὸν ἀναφέρει ὁ Παυσανίας, διὰ δηλαδὴ τρέφει θηρία καὶ πρὸ παντὸς ἀγρίας αἴγας. Διότι είναι σχετικῶς μικρὸν καὶ στερεῖται πεντελῶς βλαστήσεως. Κατὰ συνέπειαν δὲν ὑπῆρχε κατάλληλον διὰ τὴν ὑπαρξίαν ὥπ' αὐτῷ θηρίων εἰς βαθμὸν τούλαχιστον ποὺ νὰ ἀποτελοῦνται ιδιάζον γνώρισμα, ὡστε, μνημονεύσων ἀπλῶς τὸν Εὐόραν διὰ περιηγητῆς, νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο.

Υποθέτομεν διὰ τὸ Πλατυβούνι, ὁμοῦ μετά τῶν νοτιώτερον αὐτοῦ κειμένων προβούνων μέχρι καὶ τῶν Ἀνωγείων, τὰ διποῖα είναι καὶ ὑψηλότερα, ἀποτελοῦν τὴν σειράν τινα καλουμένην Εὐόρας. Διότι ἡ σειρά αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σοχᾶς μέχρι καὶ τῶν Ἀνωγείων είναι ἡ ὑψηλοτέρα τῶν προβούνων τοῦ Ταλετοῦ, κατ' ἔξοχὴν δὲ ὑψηλὸν είναι τὸ ἄνωθι τῶν Ἀνωγείων ὑψούμενον βουνόν, τὸ διποῖον μόνον λόγῳ τῆς φυσικῆς του διαμορφώσεως καὶ τῆς ἀγρίας καὶ πλουσίας βλαστήσεως δικαιολογεῖ τὴν φράσιν τοῦ περιηγητοῦ περὶ ὑπάρξεως παντοειδῶν ἀγρίων ζώων. Πρὸς τούτοις δὲν είναι τυχαῖον διὰ τοῦτο καὶ σήμερον καλεῖται ὑπὸ τῶν ἐντοπίων «Ἀρκουδιᾶς». Αἱ παρατηρήσεις περὶ Ταλετοῦ καὶ Εὐόρα μὲ τὰς ὁποίας καὶ κλείομεν τὴν περὶ Φάριδος σύντομον ἔρειναν, δὲν θὰ είχον θέσιν ἐδῶ, ἂν δὲν είχον σχέσιν μὲ τὴν ὑπαρξίαν ὁδοῦ ἀπὸ Φάριδος, καὶ Ἀμυκλῶν ἴστος, πρὸς τὴν κορυφήν τοῦ Προφήτου Ἡλία, τὸ Ταλετόν τῶν ἀρχαίων, φισικὸν ὄριον τῆς Φάριδος. Νομίζομεν διὰ τοῦτο ἀνωτέρω, ἐλαχίστων πάντοτε ἐνδείξεων, γίνεται φανερόν διὰ τὴν Φάριδον.

ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΑΥΓΕΤΟ...

«Καὶ οὐαίτε νὰ ἐλπίζω πῶς θὰ φθῶ,
μόλις ξεφύγω ἀπὸ τὴν φυλακὴ μου,
στὰ ὄψη σας, νὰ ξανατυμωθῶ
μ' ἔσσας, πατρίδα ἀληθινὴ δική μου».

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

«Τὸ τραγούδι τῶν βουνῶν»

Πρίν ἀπὸ κειρὸ κυκλοφόρησε τὸ βιβλίο τῆς Ἀθηνᾶς Ταρσούλη «Κάστρα καὶ Πολιτεῖς τοῦ Μοριᾶ». Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὴν Τράπεζα Ἐμπορικῆς Πίστεως καὶ ὑναφέρεται σὲ ὅλασχε δὸν τὰ κάστρα τῆς Πελοποννήσου.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ εἶναι ἀρκετά ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀξιέπαινη μαζὶ καὶ μᾶς γυρίζει πολὺ πίσω στὰ παραμυθενία Παλλάτια παλῆδν ἀρχόντων καὶ βασιλιάδων, δικῶν μας καὶ ξένων, καὶ τὰ ὅποια σήμερα ξεφίζουνε σιγά - σιγά, ὅπως κά-

θε τι παληὸ ποὺ ἔχει καταφέρει νὰ στέκεται ἀκόμη ζωντανό.

Ἀπὸ τὸ κεφάλαιο, ποὺ ἀναφέρεται εἰδικά στὸν Ταύγετο, παίρνουμε μερικὰ ἀποσπάσματα καὶ τὰ παρουσιάζουμε αὐτούσια, ώς ἔχουν στὸ κείμενο τοῦ βιβλίου

Εἶναι τὸ σπάνιο τῆς ἀτίθασης δμορφιᾶς καὶ ὁ ξέφρενος ἐνθουσιασμὸς στὸ ἀντίρυθμά της, ποὺ μπορεῖ νὰ κάνῃ καὶ τὸ καθένα ποὺ πρωτοβλέπει τὸν Ταύγετο νὰ παρουσιάσῃ τὶς ἐντυπώσεις

κατόφετο μέχρι καὶ τῶν χρόνων τοῦ Παισανίου καὶ ὅτι πάντως δὲν ἦτο ἐρήμη κατοίκων. Οἱ πλησίον αὐτῆς συνοικισμοί, οἱ ὑπάρξαντες πιθανῶς κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, δπως ἡ Τρουλλοκλησιά, δὲν ἀποκλείεται νὰ ὑποδηλοῦν μετακίνησιν ἢ διασποράν τῶν κατοίκων περιοικίδων τινῶν πόλεων. Λόγοι ἀσφαλείας ἀπὸ φυσικῶν κινδύνων, ἐπιδρομῶν μεταπολιτεύσεων, διαφορισμός, τὸν ὅποιον ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον ἀπὸ τοῦ νέου ἡ νέα θρησκεία μὲ τὰς συνακολούθους περιπετείας, εἶναι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς παράγοντας, οἱ ὅποιοι θὰ συνετέλεσαν εἰς τὴν μετακίνησιν τῶν πληθυσμῶν. Ἡ παράδοσις περὶ «Τρουλλοκλησιᾶς» ἐπιμένει ὅτι πρόκειται περὶ παμπαλαίου χριστιανικοῦ ναοῦ, εὑρισκομένου εἰς χώρον ἀνατολικῶς τῆς Παλαιοπαναγιᾶς, ἔξαιρετικῶς πυκνοκατωκημένον, ὅτι ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὸν

Χριστὸν τὸν Ἐλκόμενον καὶ ὅτι ἔπαθε καθίζησιν κατὰ μεγάλον σεισμόν, συμπαρασύρας εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς θησαυροὺς ἀμυθήτου ἀξίας. Ὁταν οἱ συγγραφεῖς σιωποῦν, ἡ μόνη φωνή, ἡ ὅποια ἔρχεται νὰ σὲ κάμη νὰ αἰσθανθῆς βαθύτατα τὴν ιστορικὴν συνέχειαν τοῦ τόπου αὐτοῦ, εἶναι ἡ παράδοσις. Ἄντι συμπεράσματος ἡς ἐπαναλάβωμεν διτὶ διὰ Πλήθων πρὸ 500 περίπου ἐτῶν διεκήρυξεν ἀπὸ τοῦ Μυστρᾶ. «Ταύτην γάρ δὴ φαίνονται τὴν χώραν Ἐλληνες ἀεὶ οἰκοῦντες οἱ αὐτοὶ ἔξ ὅτου περ ἄνθρωποι διαμνημονεύουσιν, οὐδένων ἄλλων προενθηκότων». Εἶναι φανερὸν δηλαδὴ ὅτι οἱ Ἐλληνες κατοικοῦσαν πάντοτε αὐτὴν τὴν χώραν ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ ἀρχίζει ἡ μνήμη τῶν ἀνθρώπων, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἔχῃ κατοικήσει εἰς αὐτὴν οὐδεὶς ἄλλος.

του έτσι χρωματιστά, άπλα και ζωντανά. Και άκομα είναι ή φυσική διάθεσις τῆς γνωριμίας μὲ τὴν φύση, μὲ τὴν «θεία μεγάλη Πλάση» ποὺ μεγαλόπρεπα τὴν ζωντανεύει αὐτὸ τὸ μεγάλο Εἰκονοστάσι τῆς Λακωνικῆς Γῆς, αὐτὸ τὸ ἀνυπόταχτο Βουνό, αὐτὸς ὁ μοναδικὸς Ταῦγετος, ποὺ οἱ κορφές του, τὰ λαγκάδια δια του, οἱ βρυσοῦλες του, δла του, γεννοῦν αἰσθήματα «τρανά καὶ ταιριασμένα» κάθε φορά ποὺ τ' ἀνταμώνεις, ἔτσι ποὺ πιά νὰ ξεχειλίζῃ κανεὶς ἀπὸ αὐτὸν τὸν θαυμασμὸ γιὰ τὸ ὑψηλὸ καὶ τὸ αἰώνιο τοῦ Βουνοῦ αὐτοῦ.

Γράφει λοιπόν ή συγγραφέας:
«Η καταπληκτική σκηνογραφία τοῦ

Τὸ ἐκκλησάκι τ' Ἀι—Λιός

Ταῦγέτον, ποὺ σχηματίζει τὸ φόντο τοῦ Σπαρτιάτικου κάμπου κατὰ τὴν δύση, ἀρχίζει νὰ ξετυλίγεται σὲ δλο τῆς σχεδὸν τὸ μάκρος μπρὸς στὰ μάτια τοῦ ταξιδιώτη, δταν, ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Τρίπολι, τὴν ἀγναντέψη ἀπὸ τ' ἀντικρυνὰ ὄψιματα τοῦ Βρουλιᾶ καὶ τὰ Βουνά τῆς Σελλασίας. «Οσο προχωροῦμε, τόσο καὶ τὸ γιγάντιο Βουνό, μέσ' ἀπὸ τὴν

δωρικὴ μεγαλοπρέπειά του, ἀπλώνει τὴν χιονισμένη του κορφογραμμή, σπαθίζοντας τὸν οὐρανὸ μὲ τὰ πολύμορφα, μυτερά, γλωσσάτα σχήματά του, τόσο ἀναγλυφικά, χιλιοχαρακωμένα ἀπὸ τὶς νεροφλέβες ὡς κάτω στὰ ριζά του...

“Ολη αὐτὴ ή ἀσύγκριτη σκηνοθεσία μὲ τὶς ἔντονες χρωματικές ἀντιθέσεις, ποὺ τὸ πρωΐ πλέει σ' ἔνα γαλάζιο φῶς,

ξεκαθαρίζεται καὶ γίνεται διακοσμητικὰ τραχιὰ τὸ μεσημέρι, γιὰ νὰ λειώσῃ τὸ δειλινό, σὰν μέσα σὲ χρυσομπρούτζινη σκέπη - είναι ἀπὸ τὶς εἰκόνες ποὺ σ' ἐκμηδενίζουν, ἀλλὰ καὶ σὲ γιγαντώνουν, γιατὶ στὸ ἀντίκρυσμά τους, νοιώθεις τὸν αἰσθητικὸν ἐκεῖνο χορτασμό, ποὺ μόνον η Φύση, μέσ' ἀπ' τὴν ἐντονώτερη ἔκφραση τῆς ὁμορφιᾶς καὶ τοῦ μεγαλείου της, μπορεῖ δλοκληρωτικά στὸν ἄνθρωπο νὰ δώσῃ... ξεχνιέται ἐκεῖ η ψυχὴ σου καὶ συλλογίζεται:

Τάχα ξαναζωντάνεψε ὁ Πᾶν καὶ μὲ καλεῖ στ' ἀπόκρυφα λημέρια του; Νοσταλγικὴ ἀμαδρυάδα, πασκίζω κάπου τὸν ἰσκιο του νὰ ξεχωρίσω, καὶ νὰ χυθᾶ στὸ πέρασμά του, καὶ νὰ χαθῶ μέσα στὰ παραμύθια του τ' ἀλαργινά, ποὺ θάχη νὰ μοῦ λέη, μέσ' στὶς βαθειές ἀπόμακρες σπηλιές καὶ στὶς ψηλές ἀητοράχες....

Οἱ Βυζαντινοὶ φνόμασαν τὸν Ταῦγετο Πενταδάκτυλο γιὰ τὶς πέντε θεόψηλες κορφές του, ποὺ δεσπόζουνε στὶς ἄλλες ἀμέτρητες.

Γ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία μιὰ Μανιάτικη παράδοση λέει τὰ παρακάτω: «Οἱ Ὁβραῖοι, δντας ἀγροικήκασι πῶς ὅτι ἀναστήθηκε δ Χριστός, δὲν τὸν ἀφήκα-

σι νὰ πάρῃ τὸν ἀναστασμό του παρὺ τὸν πήρασι κατὰ ποδιοῦ. Καὶ ἀπὸ τότες δὲ ἀφέντης ὁ Χριστός... φεύγει ὀλοένα ἀλαφιασμένος...». Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Χριστός ἐγύρισε παντοῦ «ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τοῦ Ταῦγετος τότες ἡτανε πολὺ χαμηλός. Ἐκεῖ ποὺ καθότανε, ἀγροίκησε ἀπὸ μακριὰ μιὰ βουὴ μεγάλη, καὶ φαντάστηκε διὰ ἔρχονται οἱ ἄνομοι Ὁβραῖοι. Γιὰ νὰ μὴν τὸν πιάσουν ἐκεῖ στὰ χαμόκλαδα, διέταξε τὸν Ταῦγετο κι ἀψήλωσε, καὶ κείνη

τὴν ὥρα ἐσηκώθηκε ἀπὸ χάμω καὶ στάθηκε στὰ γόνατά του, γιὰ νὰ σηκωθῇ ὀλόρροθος μά τομον ἀνασηκώθηκε ὁ ἀφέντης, ἀσηκώθη κι' ἔνα θολό, πυκνό ποὺς κι' ἔνας ἀγριοσίφουνας ὅπου τὸ

φύσηξε τόσπρωξε τὸ πούσι καὶ τ' ἀνέβασε ἵσα πάνω κατὰ τὴν κορφὴ τοῦ Ταῦγετου, τὸν "Ἄγιο Λιά. Σὲ λίγο καὶ πούσι καὶ σιφούνι ἐσβήσανε κατὰ τὸ Λυκοβιόνι, πίσω ἀπὸ τὸν Προφῆτη Λιά. Ἀπὸ τότες ὁ Ταῦγετος ἀψήλωσε, ἀψήλωσε ἵσα ποὺ γένηκε τὸ πούλιό ἀψηλότερο βουνὶ τοῦ κόσμου. Ἐκεῖ γονάτισε ὁ Χριστός καὶ τώρ' ἀκόμα φαίνονται δυὸ γοῦβες σὰ γονατιστές κι' ἐκεῖ ποὺ ἀκούμπησε τὸ χέρι τὸ δεξῖ στὸν βράχο, καὶ τώρ' ἀκόμη ξεδιακρένεται, βαθιά, στὴν πέτρα, μιὰ ἀπαλάμη καὶ πέντε σκαλισμένα δάχτυλα ποὺ λές καὶ μὲ πικούνι τὰ σκαλίσανε.

Καὶ στοῦ βράχου τῇ ρίζᾳ, παράμερα λίγο ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ τὰ γόνατα καὶ τὴν ἀπαλάμη, τρέχει μεσ' ἀπ' τὴν καρδιὰ τοῦ βράχου ἕνα κεφαλόβρυσο ἀπὸ πέντε στόματα. Ἔτοῦτο τὸ λένε τώρα πέντε αὐλοί. Καὶ τὸν Ταῦγετο λένε Πενταδάχτυλο, γιὰ τὰ δάχτυλα τοῦ Χριστοῦ ποὺ ναι σκαλισμένα στὸ βράχο».

Παναγιώτης 'Ηλία Κομνηνός

Ποτέ μου δὲν ξενόμεινα

Ποτέ μου δέν ξενόμεινα, κι ἀπόψε ποῦ νὰ μείνω ;
Νὰ μείνω σὲ κορφὴ βουνοῦ φοβᾶμ' ἀπὸ τὸ κρύο·
νὰ μείνω σ' ἀκροθαλασιά φοβᾶμ' ἀπὸ τὸ κῦμα.
Θά μείνω στὴν ἀγάπη μου, στὴν ἀγαπητικιά μου,
νὰ μὲ κερνᾶ γλυκό κρασί, διστε νὰ ξημερώσει·
ῶστε νὰ σκάσ' Αὐγερινός καὶ νὰ 'ρθη ἡ πούλια γιόμα,
ποὺ πᾶν οἱ ξένοι σπίτια τους κι οἱ ντόπιοι στὶς δουλειές τους.

— Σήκω, ξένε, καὶ διάβαινε, σήκω, ξένε, καὶ φύγε,
γιατὶ μᾶς πῆρ' ἡ χαρανγή, τὸ δόλιο μεσημέρι
καὶ θὰ μᾶς ἔιδη ἡ μάνα μου, θὰ τὸ "πη τ'" ἀδερφοῦ μου,
μοῦ κοντοκόγουν τὰ μαλλιά, τὶς ἀργυρές πλεξίδες.
Καὶ τί μαλλάκια θὰ 'χω 'γώ, νὰ βγαίνω στὸ σεργιάνι,
νὰ κάνω νιοὺς νὰ ραίνωνται, τούς γέρους νὰ μαραίνωνται ;

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ

- ‘Ο σκλάβος ἀναστέναξε καὶ τὸ καράβι ἐστάθη·
κι ὁ καπετάνιος μίλησε, κι ὁ καπετάνιος λέει·
— Ποιός εἶναι π’ ἀναστέναξε καὶ ἐστάθη τὸ καράβι;
“Ἄν εἶναι ἀπὸ τοὺς σκλάβους μου, νὰ τόνε ξεσκλαβώσω,
κι” ἄν εἶναι ἀπὸ τοὺς ναῦτες μου, νὰ τόνε ξεπληρώσω.
— ‘Εγὼ εἰμαι π’ ἀναστέναξα κι ἐστάθη τὸ καράβι·
δυὸς ἡμερῶνε νιόγαμπρος, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
σήμερα τὴ γυναικα μου ἄλλος ἄντρας τὴ παίρνει,
ἄλλος παπᾶς τὴν εὐλογεῖ κι ἄλλος τὴ στεφανώνει.
Ποιός εἶν· ἄξιος καὶ γρήγορος νὰ πάη σαράντα μίλλια·
— ‘Εγὼ εἰμ’ ἄξιος καὶ ταχὺς καὶ γρήγορος στὰ πόδια·
νὰ μ’ αὐγατῆστε τὸ φαῖ σαρανταπέντε χοῦφτες,
νὰ μ’ αὐγατῆστε τὸ νερὸ σαρανταπέντε τάσια.
Ποιός εἶναι κεῖνος κεῖ ποὺ ἀπάνω θὰ ἵππεύσῃ
νὰ δέστη τὸ κεφάλι του σφιχτά μὲ δυὸς μαντήλια.
Βιτσιά ρίχνει τοῦ Γρίβατου νὰ πάη σαράντα μίλλια.
Στὸ δρόμο ποὺ ἐπάγαινε, στὸ δρόμο ποὺ παγαίνει
βρίσκει τὸν πατέρα του στ’ ἀμπέλι νὰ κλαδεύῃ.
— Γειά σου χαρά σου, γέροντα!
— Καλῶς τὸν καβαλλάρη!
— Τίνος εἶναι τάχτηματα, τ’ ἀμπέλια ποὺ κλαδεύεις;
— Τῆς ἑρημιᾶς, τῆς σκοτεινιᾶς, τοῦ γιοῦ μου τοῦ Γιαννάκη·
δυὸς ἡμερῶνε νιόγαμπρος, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
σήμερα τὴ γυναικα του ἄλλος ἄντρας τὴ παίρνει,
ἄλλος παπᾶς τὴν εὐλογεῖ κι ἄλλος τὴ στεφανώνει.
— Προκάνω τάχα στὴ χαρά κι ἀπάνου στὸ στεφάνι;
— “Ἄν τ’ ἄλογό σου εἶν· γρήγορο προκάνεις καὶ προκάνεις.
Βιτσιά ρίχνει τοῦ Γρίβα του νὰ πάη στὸ στεφάνι.
Στὴ βρύση ποὺ ἐπάγαινε βρίσκει γριά νὰ πλένη.
— Γειά σου χαρά σου, γιάγια μου!·
— Καλῶς τὸν καβαλλάρη!
— Τίνος εἶν· τὰ ροῦχα ποὺ κρατᾶς, τὰ ροῦχα ποὺ λευκαίνεις;
— Τῆς ἑρημιᾶς, τῆς σκοτεινιᾶς τοῦ γιοῦ μου τοῦ Γιαννάκη,
δυὸς ἡμερῶνε νιόγαμπρος, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
σήμερα τὴ γυναικα του ἄλλος ἄντρας τὴ παίρνει,
ἄλλος παπᾶς τὴν εὐλογεῖ, κι ἄλλος τὴ στεφανώνει.
Βιτσιά ρίχνει τ’ ἀλόγου του στὴν ἐκκλησιά παγαίνει.
Στὴν ἐκκλησιά ποὺ ζύγωσε ὁ Γρίβας χλιμιντράει,
κι ἡ νύφη τὸ στοχάζεται, παίρνει χαμπάρι ἡ νύφη.
— Πάψε, παπά, τὴ λειτουργιά, πάψε καὶ τὸ στεφάνι,
τὶ ὁ ἄντρας μου ξεσκλαβώθηκε καὶ τούτην ὥρα φτάνει.

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ — 'Η κ. Καλομοίρα 'Ιω. Κονίδη έτεκεν δέρρεν. 'Η σύζυγος Παναγιώτου Κ. Σταρόγιανη έτεκεν δέρρεν. 'Η κ. Γιολάντα σύζ. 'Αθανασίου Βήκο, τὸ γένος Παύλου Κομινηνοῦ, έτεκεν δέρρεν. 'Η κ. Εύη συζ. 'Έλευθερίου Γ. Λάσκαρη, έτεκεν δέρρεν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ — 'Ο κ. Δημήτριος Π. Πλαγιάνης έβάπτισε τὴν κόρην τοῦ κ. Δημητρίου Γ. Μανιάτη καὶ ώνόμασεν αὐτήν Κωνσταντίναν. 'Η κ. Μαρία Μαστρογιανάκον έβάπτισε τὴν κόρην τοῦ κ. Χρήστου Λάσκαρη καὶ ώνόμασεν αὐτήν Ούρανίαν. 'Ο κ. Π. Σακελλαριάδης έβάπτισε τὸν υἱὸν τοῦ κ. Σ. Τεκόση καὶ ώνόμισεν αὐτὸν Παναγιώτην.

ΓΑΜΟΙ — Έτέλεσαν τοὺς γάμους των: 'Ο κ. Κυριάκος Σταυριανάκος μετὰ τῆς δίδος 'Έλένης Κ. Γεωργοπούλου. 'Ο κ. Μανώλης Παπαδάκης μετὰ τῆς δίδος Δημητρίας Δ. Φραγκῆ. 'Ο κ. Χρήστος Κυριαζῆς μετὰ τῆς δίδος Ντιάνας Καπετανάκου. 'Ο κ. Γεώργιος Κατούνας μετὰ τῆς δίδος Γαρυφαλιάς Δ. Κορωναίου.

ΘΑΝΑΤΟΙ — Απεβίωσαν: 'Η Γεωργία Καρούντζου ἐτῶν 86, ἡ Σταυρούλα Δ. Ορφανάκου ἐτῶν 68, ἡ Σταυρούλα Κ. Μακράκου ἐτῶν 89, ὁ Τάκης 'Ηλ. Βολτῆς ἐτῶν 42, ὁ Δημήτριος Χρυσικός ἐτῶν 97 καὶ ἡ Στατήγω Χ. Τεκόση ἐτῶν 86.

Γιώτα Γ. Σολωμοῦ

• • •

Η Κοινωνική

Ζωή

ΠΟΤΑΜΙΑ

- 'Η κ. Μαρία Παπαδάκου ἐτεκεν δέρρεν.
- Έδωσαν υπόσχεσιν γάμου ἡ δίσ. Δημητρα Κολλινιάτη μετά τοῦ κ. 'Ηλία Τσουρούνη.
- Έτέλεσαν τοὺς γάμους των ἡ δίσ. 'Έλένη Δούκα μετά τοῦ κ. Παναγιώτου Γκιούρα.
- Απεβίωσαν: 'Η 'Αντωνία Δούκα ἐτῶν 80 καὶ ὁ Βασίλειος Καπάκος 4 μηνῶν.
- Αφίχθησαν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ: 'Η κ. Παναγιώτα Βλάγκα, ἡ κ. Εύάγγελος Βρέττος, ἡ δίσ. 'Αργύρω Καμίτση, ὁ κ. Παναγιώτης Παπαδάκος μετά τῆς οἰκογενείας του, ὁ κ. 'Ηλίας Νικολακάκος καὶ ὁ κ. Βασίλειος Παναγάκος.

'Αντωνία Λ. Ρέντζη

• • •

ΚΑΜΙΝΙΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ — 'Ο κ. Λ. Παυλίδης έβάπτισε τὸν υἱὸν τοῦ κ. Εύστρατου Π. Κρίκα καὶ ώνόμασεν αὐτὸν Παναγιώτην.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ — Έτέλεσαν τοὺς ἀρραβώνας των ὁ κ. Παύλος 'Αλικάκος μετά τῆς δίδος Γιαννούλας Τσιγγούρακου.

ΟΜΟΙΩΣ — 'Ο κ. Αναστάσιος 'Αναστασάκος μετά τῆς δίδος Μαρίας Μανιατάκου.

ΘΑΝΑΤΟΙ — Απεβίωσεν ὁ Νικόλαος Φ. Μήτσιος ἐτῶν 86.

ΑΦΙΞΕΙΣ — Αφίχθη ὁ κ. Σταύρος Βορβῆς. Παναγιώτα Φ. Μήτσιου

• • •

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

- 'Η κ. 'Αντωνία Νιάτσου ἐτεκεν δέρρεν. 'Η κ. Γαρυφαλλίδ. Δούσμανη ἐτεκε θήλυ.
- Έτέλεσαν τοὺς γάμους των ὁ κ. Βασίλειος Σπυράκος μετά τῆς δίδος Παναγιώτας Γκολέμη.
- Απεβίωσαν: 'Ο Χρήστος Νικολακάκος ἐτῶν 72, ὁ Στέλιος Στυλιανόπουλος ἐτῶν 75, ὁ 'Αναστάσιος Κουμουτσίδης ἐτῶν 42 καὶ ἡ Γεωργία Καψάλη ἐτῶν 80.

Βασιλική Γ. Δογαντζῆ